

מסכת סוטה

פרק ט

א. עגלה ערופה, בלשון הקדש, שנאמר (דברים כא) כי ימצא חלל באדמה וגו' ויצאו זקניו ונשיהו, שלשה מבית דין הגדול שבירושלים היו יוצאין. רבי יהודה אומר חמשה, שנאמר וזקניו, שנים, ונשיהו, שנים, ואין בית דין שקול, מוסיפין עליהן עוד אחד:

ב. נמצא טמון בגל, או תלוי באילן, או צף על פני המים, לא היה עורפין, שנאמר (שם) באדמה, ולא טמון בגל. נפל, ולא תלוי באילן. בשדה, ולא צף על פני המים. נמצא סמוך לספר, או לעיר שרבה נכרים, או לעיר שאין בה בית דין, לא היה עורפין. אין מודדין אלא מעיר שיש בה בית דין. נמצא מכון בין שתי עירות, שתיקה מביאות שתי עגלות, דברי רבי אליעזר. ואין ירושלים מביאה עגלה ערופה:

ג. נִמְצָא רֹאשׁוֹ בְּמָקוֹם אֶחָד וְגִּיפוֹ בְּמָקוֹם אֲחֵר, מוֹלִיכִין הָרֹאשׁ
אֶצֶּל הַגּוֹף, דְּבָרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. רַבִּי עֲקִיבָא אֹמֵר, הַגּוֹף אֶצֶּל
הָרֹאשׁ:

ד. מַאֲיֵן הָיוּ מוֹדְדִין. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אֹמֵר, מִטְּבוֹרוֹ. רַבִּי עֲקִיבָא
אֹמֵר, מִחֻטְמוֹ. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אֹמֵר, מִמָּקוֹם שֶׁנַּעֲשֶׂה חָלָל,
מִצְנוֹאָרוֹ:

ה. נִפְטְרוּ זִקְנֵי יְרוּשָׁלַיִם וְהָלְכוּ לָהֶן. זִקְנֵי אוֹתָהּ הָעִיר מְבִיאִין
עֲגֻלַת בָּקָר אֲשֶׁר לֹא עֶבֶד בָּהּ אֲשֶׁר לֹא מִשְׁכָּה בָּעַל (שם), וְאִין
הַמּוֹם פּוֹסֵל בָּהּ, וּמוֹרִידִין אוֹתָהּ לְנַחַל אֵיתָן. וְאֵיתָן כְּמִשְׁמְעוֹ, קֹשֶׁה.
אִף עַל פִּי נְשֵׁאֵינוֹ אֵיתָן, כָּאֲשֶׁר. וְעוֹרְפִין אוֹתָהּ בְּקוֹפִיץ מֵאַחֲוָרֶיהָ.
וּמְקוֹמָהּ אֲסוּר מִלְזַרְעַ וּמִלְעַבֵּד, וּמִתֵּר לְסָרֵק שֵׁם פִּשְׁתָּן וּלְנֶקֶר שֵׁם
אַבְנִים:

ו. זִקְנֵי אוֹתָהּ הָעִיר רוֹחֲצִין אֶת יְדֵיהֶן בַּמַּיִם בְּמָקוֹם עֲרִיפָה שֶׁל
עֲגֻלָּה, וְאֹמְרִים, (שם) יְדֵינוֹ לֹא שָׁפְכָה אֶת הַדָּם הַזֶּה וְעֵינֵינוֹ לֹא
רָאוּ. וְכִי עַל דַּעֲתָנוֹ עָלְתָהּ, שֶׁזִּקְנֵי בֵּית דִּין שׁוֹפְכֵי דָמִים הֵן, אֵלָּא
שֶׁלֹּא בָּא לְיַדֵּינוֹ וּפְטַרְנוּהוּ בְּלֹא מִזְוֹן, וְלֹא רָאִינוּהוּ וְהִנַּחְנוּהוּ בְּלֹא
לְוִיָּה. וְהַפְּהָגִים אֹמְרִים, (שם) כִּפֹּר לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר פָּדִיתָ ה'
וְאֵל תִּתֵּן דָּם נָקִי בְּקֶרֶב עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל. לֹא הָיוּ צָרִיכִים לוֹמַר (שם)

וּנְכַפֵּר לָהֶם הַדָּם, אֲלֵא רֹוח הַקֹּדֶשׁ מִבְּשָׁרָתוֹ, אֵימָתִי שֶׁתַּעֲשׂוּ כָכָה,
הַדָּם מִתְכַּפֵּר לָהֶם:

ז. נִמְצָא הַהוֹרֵג עַד שֶׁלֹּא נִעְרְפָה הָעֵגְלָה, תֵּצֵא וְתִרְעָה בַּעֲדָר.
מִשְׁנַעֲרָפָה הָעֵגְלָה, תִּקְבֹּר בַּמְקוֹמָה, שֶׁעַל סִפְּךָ בָּאתָה מִתְחַלְתָּה,
כִּפְּרָה סִפְּקָה וְהִלְכָה לָהּ. נִעְרְפָה הָעֵגְלָה וְאַחֵר כִּף נִמְצָא הַהוֹרֵג, הָרִי
זֶה יִהְיֶה:

ח. עַד אֶחָד אוֹמֵר רָאִיתִי אֶת הַהוֹרֵג, וְעַד אֶחָד אוֹמֵר לֹא רָאִיתִי,
אִשָּׁה אוֹמֶרֶת רָאִיתִי וְאִשָּׁה אוֹמֶרֶת לֹא רָאִיתִי, הֵיוּ עוֹרְפִין. עַד אֶחָד
אוֹמֵר רָאִיתִי, וְשְׁנַיִם אוֹמְרִים לֹא רָאִיתִי, הֵיוּ עוֹרְפִין. שְׁנַיִם אוֹמְרִים
רָאִינוּ וְאֶחָד אוֹמֵר לֹהֵן לֹא רָאִיתָם, לֹא הֵיוּ עוֹרְפִין:

ט. מִשְׁרְבוּ הִרְצָחִים, בְּטָלָה עֵגְלָה עֲרוּפָה, מִשְׁבָּא אֱלִיעֶזֶר בֶּן
דִּינָאִי, וְתַחֲנִינָה בֶן פְּרִישָׁה הָיָה נִקְרָא, חֲזָרוּ לְקִרְוָתוֹ בֶּן הִרְצָחוֹ.
מִשְׁרְבוּ הַמִּנְאָפִים, פְּסָקוּ הַמִּים הַמָּרִים, וְרֶבֶן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי הִפְסִיקוֹ,
שֶׁנֶּאֱמַר (הוֹשֵׁעַ ד) לֹא אֶפְקוֹד עַל בְּנוֹתֵיכֶם כִּי תִזְנֶינָה וְעַל כָּלּוֹתֵיכֶם
כִּי תִנְאָפְנָה כִּי הֵם וְגו'. מִשְׁמַת יוֹסִי בֶן יוֹעֶזֶר אִישׁ צִרְדָּה וְיוֹסִי בֶן
יוֹחָנָן אִישׁ יְרוּשָׁלַיִם, בְּטָלוּ הָאֲשָׁכּוּלוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר (מִיכָה ז) אֵין
אֲשָׁכּוּל לֶאֱכֹל בְּכוֹרָה אֶתְּהָ נִפְשִׁי:

י. יוחנן כהן גדול העביר הודית המעשר. אף הוא בטל את המעוררין ואת הנוקפין. עד ימיו היתה פטיש מכה בירושלים. ובנימיו אין אדם צריך לשאל על הדמאי:

יא. משבטלה סנהדרין, בטלה השיר מבית המשפאות, שנאמר (ישעיה כד) בשיר לא ישתו יין וגו':

יב. משמתו נביאים הראשונים, בטלו אורים ותמים. משחרב בית המקדש, בטל השמיר ונפת צופים, ופסקו אנשי אמונה, שנאמר (תהלים יב) הושיעה ה' כי גמר חסיד וגו'. רבן שמעון בן גמליאל אומר משום רבי יהושע, מיום שחרב בית המקדש, אין יום שאין בו קללה, ולא ירד הטל לברכה, ונטל טעם הפרות. רבי יוסי אומר, אף נטל שמן הפרות:

יג. רבי שמעון בן אלעזר אומר, הטהרה נטלה את הטעם ואת הריח. המעשרות נטלו את שמן הדגן. וחכמים אומרים, הזנות והכשפים כלו את הכל:

יד. בפלמוס של אספסיוס גזרו על עטרות חתנים, ועל הארוס. בפלמוס של טיטוס גזרו על עטרות כלות, ושלל ילמד אדם את בנו יונת. בפלמוס האחרון גזרו שלא תצא הפלה באפריון בתוך העיר, ורבותינו התירו שתצא הפלה באפריון בתוך העיר:

יה. מַשְׁמֶת רַבִּי מַאִיר, בְּטָלוּ מוֹשְׁלֵי מִשְׁלִים. מַשְׁמֶת בֶּן עֲזַאי,
בְּטָלוּ הַשְּׁקָדָנִים. מַשְׁמֶת בֶּן זֹמָא, בְּטָלוּ הַדְּרָשָׁנִים. מַשְׁמֶת רַבִּי
יְהוֹשֻׁעַ, פְּסָקָה טוֹבָה מִן הָעוֹלָם. מַשְׁמֶת רַבִּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל, בָּא
גּוֹבִי וְרַבּוֹ צָרוֹת. מַשְׁמֶת רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה, פָּסַק הָעֶשֶׂר מִן
הַחֲכָמִים. מַשְׁמֶת רַבִּי עֲקִיבָא, בְּטָל כְּבוֹד הַתּוֹרָה. מַשְׁמֶת רַבִּי חֲנִינָא
בֶּן דּוּסָא, בְּטָלוּ אֲנָשֵׁי מַעֲשֵׂה. מַשְׁמֶת רַבִּי יוֹסִי קְטָנוּתָא, פָּסַקוּ
חֲסִידִים. וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ קְטָנוּתָא, שֶׁהָיָה קְטָנוּתוֹ שֶׁל חֲסִידִים.
מַשְׁמֶת רַבִּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי, בְּטָל זִיו הַחֲכָמָה. מַשְׁמֶת רַבִּן גַּמְלִיאֵל
הַזֵּקֵן, בְּטָל כְּבוֹד הַתּוֹרָה וּמִתָּה טְהָרָה וּפְרִישׁוֹת. מַשְׁמֶת רַבִּי
יִשְׁמָעֵאל בֶּן פָּאבִי, בְּטָל זִיו הַכְּהֻנָּה. מַשְׁמֶת רַבִּי, בְּטָלָה עֲנוּהַ וַיִּרְאֵת
חֲטָא. רַבִּי פְּנִיחָס בֶּן יֶאִיר אוֹמֵר, מִשְׁחָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, בּוֹשׁוּ חֲבָרִים
וּבְנֵי חוֹרִין, וְחָפוּ רֹאשָׁם, וְנִדְּלְדְּלוּ אֲנָשֵׁי מַעֲשֵׂה, וּגְבָרוּ בַּעֲלֵי זְרוּעַ
וּבַעֲלֵי לָשׁוֹן, וְאִין דּוֹרֵשׁ וְאִין מְבַקֵּשׁ, וְאִין שׂוֹאֵל, עַל מִי לָנוּ
לְהַשְׁעֵן, עַל אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים. רַבִּי אֶלְעָזָר הַגָּדוֹל אוֹמֵר, מִיּוֹם
שֶׁחָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שָׂרוּ חֲכִימָא לְמַהְוֵי כְּסָפְרִיא, וְסָפְרִיא כְּחִזְנָא,
וְחִזְנָא כְּעַמָּא דְאַרְעָא, וְעַמָּא דְאַרְעָא אֲזָלָא וְדִלְדְּלָהּ, וְאִין מְבַקֵּשׁ, עַל
מִי יֵשׁ לְהַשְׁעֵן, עַל אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים. בְּעֻקְבוֹת מְשִׁיחָא חֲצָפָא יִסְגָּא,
וַיִּקֵּר יֶאֱמִיר, הִגָּפֹן תִּתֵּן פְּרִיָּה וְהִיזִין בִּיקָר, וְהַמְלָכוֹת תִּתְּפֹד לְמִינּוֹת,
וְאִין תּוֹכְחָה, בֵּית וַעַד יִהְיֶה לְזִנוֹת, וְהַגָּלִיל יִחָרַב, וְהַגְּבֹלָן יִשּׁוּם,
וְאֲנָשֵׁי הַגְּבּוּל יִסּוּבּוּ מַעִיר לְעִיר וְלֹא יִחוּנְנוּ, וְחֲכָמַת סוּפְרִים
תִּסְרַח, וַיִּרְאֵי חֲטָא יִמָּאֶסּוּ, וְהָאֱמָת תִּהְיָ נַעֲדָרַת. נַעֲרִים פְּנֵי זִקְנִים

יִלְבִּינוּ, זָקֵנִים יַעֲמִדוּ מִפְּנֵי קִטְנִים. (מיכה ז) בֶּן מְגִל אָב, בֵּת קָמָה
בְּאֵמָה, כָּלָה בְּחִמָּה, אִיבֵי אִישׁ אֲנָשִׁי בֵּיתוֹ. פְּנֵי הַדּוֹר כְּפָנֵי הַכָּלֵב,
הֵבֶן אֵינוֹ מִתְבַּיֵּשׁ מֵאָבִיו. וְעַל מִי יֵשׁ לָנוּ לְהִשְׁעֵן, עַל אָבִינוּ
שְׂבֻשָּׁמִים. רַבִּי פִּנְחָס בֶּן יֶאֱזִיר אָמַר, זְרִיזוֹת מְבִיאָה לַיָּדִי נְקִיּוֹת,
וְנְקִיּוֹת מְבִיאָה לַיָּדִי טְהָרָה, וְטְהָרָה מְבִיאָה לַיָּדִי פְּרִישׁוֹת, וּפְרִישׁוֹת
מְבִיאָה לַיָּדִי קְדֻשָּׁה, וְקְדֻשָּׁה מְבִיאָה לַיָּדִי עֲנוּהָ, וְעֲנוּהָ מְבִיאָה לַיָּדִי
יִרְאַת חֹטֵא, וְיִרְאַת חֹטֵא מְבִיאָה לַיָּדִי חֲסִידוֹת, וְחֲסִידוֹת מְבִיאָה לַיָּדִי
רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ מְבִיאָה לַיָּדִי תַחֲתֵית הַמַּתִּים, וְתַחֲתֵית הַמַּתִּים
בָּא עַל יָדֵי אֱלֹהֵיו זְכוּר לְטוֹב, אָמֵן: